

ERDOĞAN, DÜNYA VE ÜLKE GÜNDEMİNİ HERKES ANLASIN DİYE TEK TEK ANLATTI

Cumhurbaşkanı Erdoğan, 5 Ocak 2020 Pazar günü akşamı Kanal D, CNN Türk ortak yayınında gazetecilerin sorularını yanıtladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, İranlı komutan Süleymani'nin öldürülmesinden Libya tezkeresine, Kanal İstanbul'tan yerli otomobile kadar gündemdeki konuları tek tek izah etti.

KAYNAK: Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, İran Devrim Muhafızları Ordusuna bağlı Kudüs Gücü Komutanı General Kasım Süleymani'nin öldürülmesinin bölgenin huzur ve istikrarı açısından yarattığı yakın riskleri kaygıyla takip ettiklerini belirterek, "Çünkü bu iş burada bitmeyecek, bunun muhakkak bir takip eden süreci de olacak." dedi.

Kanal D, CNN Türk ortak yayınında gazetecilerin sorularını yanıtlarken, sadece Irak'ta meydana gelen bu olay değil, bölgenin şu anda çok ciddi sıkıntılar yaşadığını, Orta Doğu'nun adeta "kaynadığını" dile getiren Erdoğan, "Bir taraftan malum bizler Suriye'de belli sıkıntıları yaşıyoruz, öbür tarafta Libya ile ilgili gelişmeler... Tabii bütün bunlarla uğraştığımız bir anda böyle bir olayın patlak vermesi gerçekten düşündürücü. Herkes şu soruyu soruyor: Bu nereye gider?" ifadelerini kullandı.

ABD-İran gerginliğinin çeşitli vukuatlar üzerinden hep dönemsel olarak tırmandığına işaret eden Erdoğan, "Bu gerginliğin kontrol altında tutulması, azaltılması ve bunun yanında diplomasi usulüyle geride bırakılması için bugüne kadar biz Türkiye olarak çok ciddi gayretler gösterdik, hala da gösteriyoruz." dedi.

Erdoğan, şöyle devam etti:

"Bu konuyla ilgili olarak gerek Batı ülkeleriyle yaptığımız görüşmeler var. İtidalli ve serin kanlı hareket edilmesi yönündeki telkinlerimizi her vesileyle dile getirdik ve buna da mecburuz. Çünkü işin bir yanında da biz varız. Bu konuda benzer endişeleri paylaştığımız ülkelerle yakın eşgüdüm içerisinde hareket etmemizin gerekliliği üzerinde durduk, duruyoruz. Tüm gayretlere ve uluslararası girişimlere rağmen ABD-İran gerginliğinin arzu edilen çözüme kavuşturulması şu an için mümkün olamadı. Krizin son dönemde özellikle Irak üzerinden tekrar tırmanmaya başladığını gördük. Yerin de Irak olarak seçilmiş olması manidar."

"Bölgemizde biz her zaman dış müdahalelere karşı durduk"

Bu süreçte Irak'ın çatışma alanı haline getirilmesinin hem Irak'ın hem bölgenin barış ve istikrarına zarar vereceği uyarısını da kuvvetle vurguladıklarına değinen Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Zira Astana sürecinde biz tabii İran ile Rusya ile beraber hareket ediyoruz. Bütün bunlarla beraber Irak ile yaklaşık 350 kilometre sınırimız var. Onlarla da ilişkilerimiz gerek tarih itibarıyla gerek fiziki olarak bunu da bir kenara koymak mümkün değil." diye konuştu.

"Bütün bunlara rağmen Irak'taki bazı Amerika hedeflerine yapılan saldırılarla başlayan gerginlik, yani bununla büyükelçiliği kastediyorum, bu gerginlik Kasım Süleymani'nin de öldürüldüğü ABD'nin operasyonu ile kritik bir aşamaya geldi." değerlendirmesini yapan Erdoğan, Türkiye olarak bölgede her zaman dış müdahalelere karşı durduklarını ve bu saldırıyı da bu bakışla değerlendirdiklerini vurguladı.

Gerek Cumhurbaşkanlığı gerek partisi gerekse Dışişleri Bakanlığı olarak açıklamaların yapıldığına da değinen Erdoğan, şöyle konuştu:

"Kasım Süleymani'nin Bağdat'ta öldürülmesinin Irak başta olmak üzere, bölgemizin huzur ve istikrarı açısından yarattığı yakın riskleri de kaygıyla takip ediyoruz çünkü bu iş burada bitmeyecek. Bunun muhakkak bir takip eden süreci de olacak. Nitekim burada Hamaney'in yapmış olduğu açıklamayı bir kenara atamayız. Kimse de atmamalı. Bunun yanında Trump'ın '50 küsür noktayı tespit ettik, herhangi bir şeyin olması halinde biz bu 50 küsür noktaya gerekli olarak her türlü vuruşu yaparız.' Tüm tarafların zarar göreceği bir noktaya gelmeden bu gerilimin kontrol altına alınması lazım. Orta Doğu çok yoruldu. Orta Doğu'yu sürekli olarak adeta kan gölü haline getirilmesi için ellerinden geleni yaptılar, yapıyorlar. Şu anda bir tarafta bakıyorsunuz Barış Pınarı hareketinde Amerika bölgede. Ciddi manada buraya silah yatırımları yaptı, üsleri var. Öbür tarafta Fırat'ın batısına bakıyorsunuz, orada Rusya. Güneye iniyoruz orada rejim aldığı çok büyük desteklerle ki bu desteğin içerisinde ABD'nin verdiği destek var, İran'ın verdiği destek var Rusya'nın verdiği destek var. Çok açık net söylemem lazım. Artık bundan geri duramam, İdlib gibi bir yerde şu anda 300 bini aşkın insan bizim sınırlara doğru yükleniyor. Peki biz bunların altından nasıl kalkacağız? Bu insanları kendi topraklarında iskan edebilmenin hesabı içerisindeyiz ama kış mevsimindeyiz. Kızılayımız AFAD'ımız hepsi elinden gelen gayreti gösteriyor. Nereye kadar? Mevsim koşulları ne getirecek ne götürecektir, bütün bunlarla beraber biz insani ve vicdani şu ana kadar her türlü adımı attık. Bugün de yine 10'u aşkın İdlib'de insan öldürüldü. Bizim amacımız, bunlar sivil, ülkemiz ve bölgemiz için en olumlu sonucu ortaya çıkarmak. Bu adımları tespit edebilmek için de uluslararası toplumla eşgüdüm halinde, gereken gayreti gösteriyoruz, göstermeye de devam edeceğiz."

"İtidal. Başka bir çözümümüz yok"

Cumhurbaşkanı Erdoğan, bu süreçte bazı ülkelerin liderleriyle görüşmeler yaptığını, başta Hasan Ruhani ile görüştüğünü aktararak, "İtidal. Başka bir çözümümüz yok. Aynı şekilde Irak Cumhurbaşkanı ile yaptığım görüşme var. Yine aynı durum. Bunun yanında Batılı ülkelerle örneğin Macron ile yaptığım görüşme var. Katar Devlet Başkanı Şeyh Temim ile yaptığım görüşme var. Aynı şekilde yanımdaki arkadaşlarımla muhataplarıyla yaptıkları görüşmeler var. Dışişleri Bakanım, Rus Dışişleri Bakanıyla görüşme yaptı. 8'inde Sayın Putin buraya geliyor. Burada bütün bu konuları, bölgesel ve aynı zamanda Türk Akımı ile ilgili konuları enine boyuna masaya yatıracağız." ifadelerini kullandı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Kasım Süleymani'nin önemli görevler üstlendiğini ifade ederek, "Bir insanı durup dururken korgeneralliğe yükseltmezler, buraya kadar yükseltmişler, böyle bir insan." dedi.

Erdoğan, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Burada bu tür bir insanın seçilmesi, tabii bazı benzetmeler de yapıyorlar,

malum DEAŞ'ın başındaki kişiyle ilgili yaptıkları benzetmeler türünde benzetmeler. Kasım Süleymani aslında olayın onların heveslendiği gibi bir halifelik şeyinde olan bir insan değildi. Çünkü oranın zaten o makamında sayılabilecek kişi zaten belli Hamaney'dir. Ama komuta dediğimiz zaman o noktada da şunu çok açık net söylemek lazım Kasım Süleymani bir defa bu noktada kendini ispat etmiş ve Hamaney tarafından da kendisine istisnai bir değer verilmiş olan bir kişi. Böyle bir noktada ABD'nin onu seçmiş olması özellikle bölgede ne yazık ki gerginliklerin artmasına vesile olmuştur. Şu anda bir ülkenin, bir devletin en üst kademesindeki bir komutanını tabii ki öldürmek herhalde karşılıksız bırakılmaz diye düşünüyorum. Bundan dolayı da buradaki seçicilik bana göre isabetli olmamıştır diye düşünüyorum Bu bölgedeki gerginliği maalesef artıran bir adım olmuştur."

Trump ile görüşme

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Suriye'de yaşananları hep konuştuklarını, 33 bin tır silah, mühimmat, araç ve gerecin terör örgütlerine verildiğini hatırlattı. Erdoğan, "Eğer bir terörist gözüyle bakıyorsan peki o zaman bu teröristlere verdiğiniz desteği nereye koyacağız? Ama eğer terörist olarak değil de İran'ın generali olarak değerlendiriyorsan bunu nereye koyacaksınız?" diye sordu. Bunların anlamlandırılmasının da kendisine zor geldiğini belirten Erdoğan, "Bir de enteresan yanı biz o akşam Trump ile bir görüşme yaptık, 4-5 saat sonra bu olay patlak verdi. Demek ki mesele planlanmıştı. Haberi alınca şok olduk. Ben özellikle kendisine (Trump) İran'la gerilimin tırmandırılmaması telkininde bulundum." dedi.

Türkiye'nin sadece bölgenin istikrar adası değil, bölgedeki istikrarın da teminatı olduğunun altını çizen Erdoğan, şunları kaydetti:

"Bu bilinçle davranıyoruz ve özellikle de sürekli diplomasiye dikkati çekiyoruz. Diplomasiyle buradaki süreci bizim çalıştırmamız lazım. Bu istikrar bozulduğu anda İran bundan zarar görür, Irak görür, Türkiye görür. Bu bölgede hepimiz bundan zarar görürüz. Zaten şu anda sen İran'a yaptırımlar uyguluyorsun. Uyguladığın bu yaptırımlar sebebiyle zaten böyle bir zarar söz konusu. Şu anda mesela bize yaptırım uygulamıyor diyebilir miyiz? İşte F35'ler konusunda 'Vermeyeceğim' diyor. Burada Sayın Trump'ın direnmesi lazım, hala 1 milyar 400 milyon dolar ödemesini yaptığımız F35'lerimizi alamıyoruz. Yani bizim daha yapmamız gereken 1 milyar dolarlık bir ödeme var ama biz buna rağmen uçaklarımızı alamıyoruz. Peki bunu uluslararası ilişkilerde veya ticaretle nereye yerleştireceğiz? Bu doğru bir yaklaşım mı dürüst bir yaklaşım mı? Ama görüşmelerimizde de söylenen şey 'Biz Türkiye'yi seviyoruz. Bu düzelecek, bunların hepsi yoluna girer.' Girer de bizim canımız çıktıktan sonra bu yoluna girse ne olur. Mesela bir S400 olayı bahane edildi iş buralara getirildi. 'Bize Patriot verin, biz onu da alalım onu da alalım.' Buna da olumlu bakılmıyor, buna da sıcak bakılmıyor. Böyle bir durum içerisinde biz şu anda bir denge politikası içerisinde Türkiye olarak süreci işletiyoruz."

Libya ile anlaşma

Erdoğan, Libya ile yapılan anlaşmayla ilgili sürecin başbakanlığı dönemine dayandığını kaydederek, "Libya ile bugün yaptığımız anlaşmanın daha geniş kapsamlısını biz Kaddafi döneminde adımını attık fakat ömrü vefa etmedi. İşi imza noktasına getiremedik. Şimdi tabii ortada bu karışıklıklar var. Bizim de oradan bir tecrübemiz var. Artık bunu çözmemiz lazım. Şimdi Libya sahiliyle bizim sahil, bu sahiller birbirini görüyorsa siz burada kıta sahanlığı anlaşmasını yaparsınız. Uluslararası bir hak, deniz hukukuna uygun. En ufak bir sıkıntı burada burada söz konusu değil. Onun için de dikkat ederseniz çok fazla konuşamıyorlar." diye konuştu.

Bölgede Türkiye'nin iki sondaj, iki de araştırma gemisi olduğunu, bir tane daha

gemi alma durumu bulunduğunu kaydeden Erdoğan, şunları söyledi:

"Güney bölgesinde eğer bu aramalar netice verirse bunun bütün bereketi Libya'nın. Kuzeyde de Türkiye'nin. Buraya böyle girildi, adım böyle atıldı. Şu anda da her iki taraf bundan memnun olduğu gibi halkların memnuniyeti de söz konusu. Tabii işin kara boyutu var ayrı. Şu anda karada Libya'da ciddi manada petrol, doğalgaz çıkarılıyor zaten o ayrı bir konu. Fakat hazmedemeyenler var. Türkiye gelmeseydi muhtemelen gelecekti. Uluslararası şirketler olabilir vesaire. Kaldı ki şu anda bizim bu anlaşma yaptığımız yere, biz yanımıza yine uluslararası şirketleri alabiliriz, buna mani bir hal yok. İsim vermeme de gerek yok. Uluslararası şirketlere teklifler yaparız, bu teklifler neticesinde onları da bu çalışmanın içerisine katabiliriz. Şirketler gelecekler, ortaklaşa onlarla böyle bir çalışma yapabiliriz."

Libya ile yapılan anlaşmanın içeriği hakkında bilgiler veren Erdoğan, "Burada dikkati çekilen bir yer var. Burası Girit. Biz Girit'in kıta sahanlığı diye bir şey hiç... Girmeden hemen onun doğusundan ve Rodos'un oradan kendi sahilimize ve Akdeniz'de de en uzun kıyı şeridinde sahip olan biziz. Böyle de bir özelliğimiz var. Bizim bu attığımız adımdan önce içeride kimler rahatsız oluyor? Bu önemli. Bu rahatsız olanlara dedik ki 'Bakın bizim Libya'ya girişimiz bugün değil. Geçmişte de özellikle de Yunan ve Rum ikilisinin burada tabii bizi Akdeniz'e hapsetme planları bozuldu. NATO zirvesinde yaklaşık 1,5 saat Yunan Başbakanı ve heyetiyle şahsım ve heyetim görüşme yaptık. 'Bu hukuka aykırıdır.' falan dedi. 'Eğer hukuka aykırıysa siz hukuka aykırı olmayan yollara başvurun. Oradan bu işi çözün.' dedim. Biz şu anda bir devletle anlaşma yaptık. Siz şu anda Hafter'le çalışıyorsunuz. Hafter'in hukuki bir karşılığı var mı? Yok. Hafter, aslında şu anda uluslararası camianın tanımadığı, orada bir darbeci sıfatıyla bulunan birisidir. Bunu göreceksiniz ve kabul edeceksiniz. Meşru hükümetle biz çalışıyoruz. Tabii önümüzdeki dönemde adil ve hakkaniyete dayalı bir sınırlandırma söylemimizi biz devam ettireceğiz. Bundan geri adım atmamız mümkün değil." diye konuştu.

Hem diplomasiyi öne çıkaracaklarını hem iş birliğini teşvik edeceklerini dile getiren Erdoğan, şöyle devam etti:

"Kimsenin ne bizim ne de özellikle Libya'lı kardeşlerimizin haklarına gasbedilmesine ve tek taraflı adımlar atmasına da Türkiye olarak izin vermeyeceğiz. Bu konuda kararlılığımız var. Benim burada teşekkür borcum var. Parlamentomuza bunu getirdiğimizde ve bu tezkereyle alakalı olarak Cumhurbaşkanlığı bu noktada Sayın Bahçeli ve heyetine istisnasız ortaya koydukları tavır sebebiyle çok çok teşekkür ediyorum. Çünkü o duruş çok çok önemliydi. Ana muhalefet partisi Türk askerine lejyoner diyecek kadar alçalıyor. Bizim askerimiz bir defa oraya bir lejyoner sıfatıyla gitmiyor. Tam aksine ben bunu Gölçük'te denizaltı inşasında yaptığımız konuşmada da söyledim. Gazi Mustafa Kemal Atatürk Trablusgarp'a gitti mi? Gitti. Orada gözünden de yaralandı mı? Yaralandı. Farklı bir süreci yaşadı. Gazi Mustafa Kemal için böyle bir yakıştırama yapmanız mümkün mü? Siz her zaman 'Biz Atatürk'ün partisiyiz.' diyorsunuz. Peki bunu nereye yerleştireceksiniz?"

Türk askerinin Libya'daki misyonu

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türk askerinin Libya'daki üstleneceği misyon hakkında ise şunları ifade etti:

"Bütün güvenlik kurumlarımız arasında eğitim ve öğretim programlarının düzenlenmesi noktasında teknik bilgi ve tecrübe paylaşımı noktasında bizim askerimizin oradaki görevi koordinasyondur. Şu anda bu koordinasyonu yapıyorlar. Orada bir hareket merkezi, bu hareket merkezinde de bizim bir korgeneralimiz bulunacak. Oradaki bu süreci onlar yönetecekler. Şu anda zaten peyderpey gidiyorlar. Şu anda yoğunlaşma... Şu anda muharip güç olarak bizim orada farklı

ekiplerimiz olacak. Bunlar bizim askerimizin içinden değil. Bu farklı ekiplerle o muharip güçler orada çalışacak. Ama işin koordinasyonunu bizim üst düzey askerlerimiz... Bunun içinde korgeneralimiz olmak üzere ve bunun yanında korgeneralimizle birlikte özellikle oradaki emir komuta zincirini elinde tutan gayet iyi yetişmiş ekiplerimiz olacak. Onlarla beraber bu süreci işletmiş olacağız.”

Anlaşmanın meşru hükümetin ayakta kalması ve oradan zaferle çıkması, kendi topraklarına ve varlıklarına sahip olmalarına destek sağlayacağına dikkati çeken Erdoğan, “Yaptığımız anlaşmayı zedelemeyecek, bu anlaşmanın biliyorsunuz... Zaten 1 yıllık bu tezkerenin süresi. Bu 1 yıl içerisinde de orada süratle bir netice almak ve TBMM'nin almış olduğu bu söz konusu kararın asıl amacı aslında Libya'da ateşkes sağlanması ve siyasi sürece geri dönülmesine yardımcı olmaktır. TSK unsurlarının Libya'daki olası mevcudiyetinin amacı, savaşmak veya savaştırmak değil. Bir taraftan da meşru hükümete destek sağlayarak bölgeyi istikrarsızlığa sürükleyecek insani trajedilere yol açacak gelişmeleri önlemektir. Hatta bir an önce de anayasayı hazırlamaktır.” ifadelerini kullandı.

Muhalefetin tezkere eleştirisi

Cumhurbaşkanı Erdoğan, “Muhalefetin eleştirileri arasında bu yer alıyor. Bir anda darbeci olarak tanımlanan Hafter güçleri, diğer tarafta da ulusal mutabakat hükümeti ve başında bulunan Sarraj. Orada çatışma devam ediyor. Dolayısıyla ilerleyen dönemle ola ki Ulusal Mutabakat Hükümeti, düştü ortadan kalktı. Dolayısıyla bizim yaptığımız anlaşmanın da geleceği tehlikeye düşer. Bu eleştirileri görüyoruz.” sorusu üzerine ise şu değerlendirmelerde bulundu: “Biz öncelikle şu anda burada hakim olan veya ulusal mutabakat hükümeti burada geçerliliğini koruduğuna göre muhatabımız odur. Biz onlarla bu çalışmayı yaptık, yapmaya devam ediyoruz. Burada şu çok önemli; ana muhalefetin başı, önce söylediklerine baktığımızda ne diyordu? Burayı bir masaya yatırmamız lazım.” Erdoğan, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun Doğu Akdeniz'le alakalı ve Libya tezkeresi hakkında farklı dönemlerde yaptığı konuşmaların yer aldığı videonun gösterilmesinin ardından şöyle devam etti:

“Burada ne yok ki... Bir taraftan Doğu Akdeniz'de şu var, şu var, Türkiye neden yok? diyor. Diğer taraftan Türkiye olunca, 'Orada Türkiye'nin ne işi var.' diyor. Orada olup, asker göndermemelik gibi bir şey olabilir mi? Bunda bir kararlılığın varsa, o yaptığın anlaşmanın gereğini yerine getireceksin. Beyefendi diyor ki, 'Türkiye orada yok'. Türkiye'nin orada olması için tezkere konusu gündeme gelince niçin tezkereyi desteklemiyorsun? Tezkereye destek vermiyorsun. Türkiye sadece Doğu Akdeniz'e girmiyor, Türkiye aynı zamanda Libya'ya giriyor ve Libya'ya girişinin tarihsel arka planı var. Sen bu tarihsel arka plandan bihaber misin? Atatürk'ün partisinin başı olacaksın, Atatürk'ün Trablusgarp'ta yaptıklarından bihaber olacaksın ve ondan sonra da kalkıp bunu eleştireceksin. Bunu kimse yutar mı? Ta biz o zamanlar Trablusgarp'a girmişiz.” Gazetecinin, “O zaman Trablusgarp bize ait değil miydi?” ifadesini kullanması üzerine Erdoğan, “Hayır, o zaman da Trablusgarp'taki haklarımızı savunmak için oraya girmiştik. Ona bakarsan ta Barbaroslara dayanıyor işin ucu. O denizin tarihimizde böyle bir yeri var ve bütün bunlara rağmen oraya giriliyor, diyorsun ki 'Orada biz yokuz', ki saydığı ülkeler içerisinde şu anda bizim dayanışma içinde olduğumuz ülkeler var. Örneğin Katar... Az önce ifade ettiğim gibi bu sayılan ülkeler içerisinde öyleleri var ki belki biz onlarla iş birliği yapacağız. Onların petrol şirketleri ile burada iş birliği yapacağız. Yapmamamız söz konusu değil. Biz bunları Sarraj'la da ayrıca konuştuk. Bu konuda böyle müşterek adımlar da atabiliriz dedik.” dedi.

“Meşru hükümet tarafında çağrıldık”

Erdoğan, “Doğu Akdeniz'de petrol, doğal gaz arayabilmemiz için bizim Libya'ya

asker göndermemiz gerekiyor mu?" sorusuna ise şu yanıtı verdi:

"Hayır şimdi bizim buradaki hareket tarzımız şu; bir defa biz petrole, doğal gazı muhtaç mıyız? Muhtacız. Şu anda Libya'da bize böyle bir teklif var mı? Var. Daha önce ben ne dedim, 'Bize böyle bir talep geldiği zaman, biz bu talebi geri çevirmez ve gideriz.' Şu anda bize böyle bir talep var ve bu talep karşısında biz gidiyoruz. Şimdi sormazlar mı adama; bak Rus'un Wagner'i orada. 2 bin 500 Wagner var. Öbür tarafta Sudan'ın 6 bin askeri orada. Bunlar oraya bunları gönderiyor da biz neden çağrılmamıza rağmen gitmiyoruz? Üstelik meşru hükümet tarafından, darbeyi hükümet değil. Rusya'yı darbeyi hükümet çağırıyor. Darbeyi hükümet çağırıldığı halde oraya gidiyor. İşte asıl lejyoner onlar."

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in ziyareti kapsamında bu konuya ilişkin hangi mesaj vereceğine dair soru üzerine, şunları söyledi:

"Bunların hepsini konuşacağız. Wagner'in orada olmasından tutun, burada Mısır, Abu Dabi yönetimi, Suud... Çok ilginç bir şey; Suudi Arabistan bizim Libya ile ilgili olarak çıkarttığımız tezkereden çok rahatsız. Niye rahatsız oluyorsun? Sen kalkıyorsun hem darbeyi destekliyorsun, darbeyi desteklemene rağmen kimseden sana çıt yok. Türkiye'de şu anda 4 milyona yakın senin dindaşların, soydaşların var ve bunların çoğu Arap. Bunlar bizim topraklarımıza geliyor, bunlara yönelik en ufak bir destek de yok. Bunların hepsi Arap, orada da sesin çıkmıyor ama Türkiye'nin Libya'daki meşru yönetimin davetine icabet etmesi seni rahatsız ediyor. Kusura bakma. Biz burada Suudi Arabistan'ın bizi kınamasından rahatsız olmayız. Tam aksine biz onu kınıyoruz. Kınamasını da asla kale almıyoruz."

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Biraz önce Kılıçdaroğlu'nun açıklamalarını çelişki olarak ifade ettiniz. CHP'nin tezkere meselesiyle ilgili gündeme getirdiği bir başka eleştiri boyutu da "Türkiye, BM üzerinden hareket etmeli, orada ara bulucu olma yolunu aramalı, BM'yi zorlamalı şeklinde bir yöntem önerisi ya da atılan adıma dair bir eleştirisi var. Bunu nasıl değerlendiriyorsunuz?" şeklinde bir soru yöneltilmesi üzerine, şu değerlendirmelerde bulundu:

"Önce şunu söyleyeyim; inanın uluslararası hukuku bu adam bilmiyor. Bir tarafta darbeyi var, bir tarafta meşru hükümet var.. Meşru hükümet ile darbeyi arasında ara bulucu olunur mu? İki taraf da meşru olur, orada kalkarsın ara bulucu olmanın yollarını ararsın. Bu; Türkiye'de PKK terör örgütü ile la-teşbih devletimizin arasında ara buluculuk yapma gayreti içerisine girenler var ya, maalesef Amerika da buna soyunuyor, biz 'Asla.' dedik reddettik, buna benzer. Uluslararası hukukta da uluslararası savaş hukukunda da böyle bir şey yoktur. Böyle bir diplomasi anlayışı da olmaz. Bunlar bunu da bilmiyor. Bizim burada atmamız gereken adım her şeyden önce uluslararası diplomasinin altyapısının oluşturulmasıdır. Bu da nedir? Oradaki meşru hükümeti halkının nezdinde güçlü hale getirmektir. Şu anda bizim yaptığımız bu. Bu beyefendi Libya'yı bilmez ama ben Libya'yı başbakanlığım döneminden, Kaddafi döneminden bilirim. Çok gittim, geldim oralara. Oranın insanını da bilirim. Orada ciddi yatırımlarımız da oldu. Ülkemiz müteahhitlerinin vesaire, bu yönleriyle de bilirim. Ama şimdi Libya maalesef adeta aç kurtların üzerine çullandığı bir ülke haline gelmiştir. Bunun da başını Mısır ve Abu Dabi yönetimi çekiyor, maalesef Suud bunlara ciddi destek veriyor. Burada İsrail'le de dayanışma halindeler. Libya'ya desteğin her boyutunu değerlendirmek lazım. Kılıçdaroğlu diyor ki, 'Türkiye, bölgede barışın sağlanması için diplomatik çabaları ortaya koymalıdır.' Kendisinin bizim bu anlattıklarımızdan haberi yok ki. Biz bu arada neler yapıyoruz, ne gibi adımlar atıyoruz, nasıl bir sirkülasyon var diplomasi olarak? Bunlardan haberi yok. Tezkere öncesi Dışişleri Bakanını beyefendiye, aynı zamanda İYİ Parti'nin Başkanına gönderdik. Gittiler, anlattılar. Anlattılar da ne oldu? Mecbur değil,

o ayrı mesele ama bak bilgilendirdiler seni. Ben Dışişleri Bakanımı sana gönderiyorum. Geliyor sana anlatıyor. Gidiyor Meral Hanım'a anlatıyor. Bunu niye istedik? İstedik de buradan bir birlik, beraberlik çıksın ve bu şekilde adım atalım. Çünkü bizim burada ortak bir çıkarımız var. Burada milli ve yerli bir adım atmamız, duruş sergilememiz lazım ama ne yazık ki olmadı. Önemli değil. Açık ara bir farkla da parlamentodan tezkere kararı çıktı."

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Gerek sismik araştırma, gerek sondaj bize ait, dolayısıyla buradaki harcamayı kendi imkanlarımızla, kendi gemilerimizle yapıyoruz. Bu bizim en büyük avantajımız olacak. Bu bize hem tecrübe kazandırıyor hem işi kavrama noktasında iyi bir yere bizi getiriyor hem de bulduğumuz anda da 'elhamdülillah' diyoruz." ifadelerini kullandı.

Erdoğan, "İdlib'de insani dram var. 300 bin Suriyeli Türkiye sınırına doğru geliyor. Fakat Rusya ile de Libya meselesinde farklı görüşte olmamız İdlib'deki bu insani dramı tetiklemiş olabilir mi? Putin geldiğinde bu mesele hakkında ne görüşmeyi düşünüyorsunuz? Bir anlaşma sağlanabilir mi, bir ateşkes?" sorusunu şöyle yanıtladı:

"İdlib'de veya Suriye'de bizim Rusya ile olan mutabakatımız ve gayretlerimiz, müşterek gayretlerimiz çok daha farklı. Yani orada şu anda Libya'da yaşandığı gibi mesela işte dün olan olay, 40 tane fidan orada maalesef silahlı insansız hava aracıyla vuruldu ve bunlar şehit oldular. Vuran kim? Hafter. Bu böyle bir canı. Özellikle Sayın Putin'le yaptığımız mutabakatta biz burada sivil asla öldürülmesine fırsat vermeyeceğiz ama ne yazık ki rejim burada sivil katliamını devam ettiriyor. Gerekçesi şu, diyor ki 'Buradaki terör örgütleri işte bizim büyükelçiliğimizi vurdu. Bizi vuruyor. Bundan dolayı da biz bunu karşılıksız bırakamayız.' Ama bizim orada biliyorsunuz 12 tane gözetleme kulemiz var. Bu kulelerimiz şu anda görevde, onlar da gayet başarılı bir şekilde görevini yapıyor. Pazartesi bir heyeti Moskova'ya gönderdik. Onlarla orada bir çalışma yaptılar ve bu çalışmalar neticesinde de artık burada bizim bir adım atmamız lazım. Bakın 'Buradaki insanları biz dünyaya bu acı içinde hele hele bu kış mevsiminde bırakamayız. Gelin bir plan yapalım ve burada ateşkesi sağlayalım.' Yani mümkün olduğu kadar yumuşatıldı ama gelişmeler maalesef bunu göstermiyor. Şimdi Sayın Putin'le biz tabii bunu konuşacağız, bunu görüşeceğiz. Temennim odur ki Sayın Putin'le yaptığımız bu görüşmede biz bu ateşkesi sağlayalım, artık burada bombalar sivillerin üzerine inmesin."

Dörtlü Zirve

Erdoğan, Barış Pınarı Harekatı sonrası yeni bir hareket söz konusu olup olmadığının sorulması üzerine şunları söyledi:

"Şu anda zaten her an hareket halindeyiz ancak Sayın Trump bu durumu gördü. Telefon görüşmemizde, ben 'YPG/PYD ne yazık ki hala bu koridorun içinde duruyor, burada mutabık mıyız?'... 'Maalesef' dedi. 'E bize söz verdiniz?' Mümbiç'ten çıkacaklardı, çıkmadılar, Tel Rıfat'tan çıkmadılar. Aynı şey Rusya için de onların da verdiği söz vardı ve onlar da çıkartamadılar ama biz bütün bunlara rağmen dedik ki 'Buna devam edeceğiz, kararlılıkla.' Şimdi yarın mesela benim Merkel'le görüşmem var. Yarın Merkel'le yapacağım görüşmede biz tabii büyük ihtimalle bu Irak, İran, bu olayı konuşacağız ama o önemli bir konu olarak da Berlin sürecini önümüze getirecek ve Berlin süreciyle de Libya'yı masaya yatıracağız. Çünkü liderler seviyesinde Berlin sürecini devam ettirmek istiyor. Tabii biz de Sayın Merkel'e şunu söyledik, 'Yani eğer hakikaten Sayın Putin falan geleceklerse ben de gelirim ama Sayın Putin gelmeyecekse o zaman bizim kendi özel temsilcilerimiz bugüne kadar nasıl geldiyse gene onlar gelsin.' Yarın konuşacağız, duruma göre bakacağız. Libya tabii ama ortada daha bu Irak, İran olayı yoktu. Şimdi tabii o da var dolayısıyla bu da şimdi gündeme oturacak. Fakat bütün bunlarla beraber tabii bizim biliyorsunuz Dörtlü Zirvemiz vardı. Bu

zirveye de o zaman Putin de katılmıştı. Şimdi katılacağını zannetmiyorum ama şimdi yeni bir aktör Boris Johnson (İngiltere Başbakanı). Londra'da konuştuğundan sonra orada böyle bir mutabakat ortaya çıktı. 'Tamam o zaman İstanbul'da biz Dörtlü Zirveyi yapalım.' dediler. Şimdi şubat ayı içerisinde Dörtlü Zirveyi İstanbul'da yapacağız."

Erdoğan, şu ana kadar Türkiye'nin yaptığı hareketlerle 8 bin 200 kilometrekare alandan fazlasının terörden arındırıldığını, DEAŞ'ın yenilgiye uğratıldığını ve sahadan silinmesine giden yolun açıldığını ifade ederek, "PKK/YPG'nin ayrılıkçı gündemine darbe vurarak Suriye'nin toprak bütünlüğüne ve siyasi birliğinin de muhafazasına bu vesileyle katkı sunduk. Şimdi bunlar tabii durup dururken olmadı. Bir emeğin neticesinde oldu. Nasıl? Bir taraftan diplomasiyi çalıştırdık, bir taraftan Savunma Bakanlarımızın karşılıklı yaptıkları çalışmalarla işi bu noktaya taşıdık." değerlendirmesini yaptı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Rusya ile Amerika sözlerinde dursaydı nasıl bir tablo çıkacaktı ortaya?" sorusuna şöyle cevap verdi:

"Onlar eğer sözlerinde dursaydılar Resulayn var ya buradan ta Irak sınırına kadar bu bölgeyi temizlemiş olacaktık. Aynı şekilde Telabyad'dan da batıda Rusya'ya kadar sınırı var oraya kadar temizleyecektik. Cerablus tertemiz, orada bir sıkıntı yok ve yine kontrol bizde. 'Onlardan arındırın ve biz buralardan artık tacize uğramayalım.' Çünkü oralardan atışlar yapılıyor. Biz Mümbiç meselesinde de Amerika'dan bunun sözünü almıştık. Mümbiç'i temizleyecek ve oradaki Arap aşiretlere teslim edeceğiz ama başaramadı ve biz de Rusya'yla yaptığımız görüşmeyle şu anda sabırla orayı takip ediyoruz. Cerablus'a mesela şu anda altyapısıyla, üstyapısıyla her türlü desteği veriyoruz. El Bab yine aynı şekilde. Deyrizor, petrol yataklarının olduğu yer. Kamışlı yine petrol yataklarının olduğu yer. Bu petrol kaliteli mi? Değil. Kim bunlardan istifade ediyordu? Aşağıda bunlardan PKK'nın yan kuruluşları PYD/YPG bunlar istifade ediyor ve zaman zaman alıp sattıkları rejim. Kalite yok ama. Kamışlı petrolü yine aynı kalite yok. Benim de Sayın Putin'e söylediğim şey şu, 'Gelin Kamışlı petrolünden verin bize desteği, buranın petrolünü biz kaliteli hale getirelim ve burayı biz güvenli bölgede yapacağımız konutlarda kullanalım.' Rafine edeceğiz." Türkiye'yi 2020'de nelerin beklediğini, Trump'un durumu ve S400'lerle ilgili soru üzerine Erdoğan, şunları kaydetti:

"ABD ile ilişkilerde zor bir dönemden geçtiğimizi inkar edemeyiz, böyle bir durumla karşı karşıyayız ama telefon görüşmelerimizde falan bakıyorsunuz gayet güzel telefon görüşmeleri yapıyoruz ve umutlanıyoruz da doğrusu. Ama umut sonra boşa çıkıyor. Bu ilişkiler mevcut, burada bir sıkıntı yok tabii sadece ikili ilişkilerimizin durumunu değil bölgesel ve küresel meseleleri de sık sık görüşüp onları da değerlendiriyoruz. Orada da bir sıkıntı yok. Aradığımız zaman ulaşmak benim için artık zor değil. Malumunuz Sayın Trump aleyhinde Kongre'de bir azil süreci yürütülüyor ve bu noktada Kongre üyeleri ülkemizle Amerika arasındaki bazı meseleleri suistimal etmek suretiyle Sayın Trump'a da zarar vermek istiyorlar. Bu çerçevede Türkiye'yi hedef tahtasına oturtan beyhude yaptırım yasalarını tabii ki biz de reddediyoruz. S400 sistemleri milli gereksinim. Biz egemen bir ülkeyiz, yani egemen bir ülke olarak sen benim egemenlik haklarıma nasıl tasallut edersin. Böyle bir şey olabilir mi? Biz bunu defaatle Sayın Trump'a da anlattık. Kendisi bana hak verdi. Hatta bunu kamuoyu önünde de medyanın önünde de açıkladı. Herkesin önünde bunu açıkladı. Niye açıkladı? Haklı gördü bizi. Bu adımları atarken, geçen son yaptığımız telefon görüşmesinde aynı temennisini yine söyledi."

Cumhurbaşkanı Erdoğan, ABD Kongresi'nde Türkiye aleyhine yaptırım girişimleri sürerse Türkiye'nin de gerekli yanıtı vereceğini dile getirerek, ABD'nin köklü müttefiklik ilişkilerine yakışır şekilde tavır ortaya koymasını beklediklerini

ve umutlu olduğunu söyledi.

Türkiye'nin Otomobili'ni nasıl değerlendirdiği sorulan Erdoğan, "İlk arkadaşlar bu tasarımı getirdikleri zaman hakikaten bu tasarım bana ayrı bir heyecan vermişti. 5 babayiğit derken zaten bu kararlılıkla attık. Bu 5 babayiğit de ülkemizdeki hatırı sayılır önemli iş adamları. Dolayısıyla da bu iş zaten böyle olur. Bunu kalkıp birisinin üzerine yıksan bu olmaz. Daha önceleri ben bazı sektörün içerisinde olan iş adamlarımızla da bunları konuştum ama netice alamamıştım. Ama bu defa bu 5 babayiğit bu işe girdi. Atılan adımda da gerek CEO durumunda olan arkadaşımızda gerçekten kendisini yurt dışında ispatlamış bir arkadaşımız. Konusuna da hakim. Bunlarla beraber bu adımı atmış olduk." diye konuştu.

Türkiye'nin Otomobili'nin 5 ayrı tasarımı olduğunu anlatan Erdoğan, şu anda 3 tasarımın ortaya çıktığını, otomobilin lacivert renginin çok şık olduğunu söyledi.

Erdoğan, otomobilde iç rahatlık ve konfor olduğunu ifade ederek, "Ben mesela boyuma rağmen içinde rahat oturabiliyorum." diye konuştu.

Otomobilin hız yapıp yapmadığı sorulan Erdoğan, "Hız noktasında mesafe alabiliyor. Baya iyi bir konumda. İnşallah bu yılın sonu itibarıyla teste daha ileri adım atmış olacaklar ama 2022 bu işin artık tamı olacak. Bu arada Gemlikteki fabrikayı inşallah bitirmiş olacağız. Şimdi fabrikanın yerini falan belirledik. Onu zaten teslim ediyoruz. Bir milyon metrekaarelik bir alan üzerinde. Gemlikte'de deniz kenarında bir yer veriyoruz. Çünkü buranın ihracat potansiyeli yüksek olmadıktan sonra bunu devamlı hale getiremezsiniz. İhracata dayalı olacak. İçeride bunun olması gerekmez mi. Tabii ki olacak ama ihracat altyapısı da bunun iyi olursa o zaman hem kazandıracak hem de dünya piyasalarında artık sizin otomobiliniz yer edinecek." şeklinde konuştu.

Türkiye'nin Otomobili'nin fiyatı

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'nin Otomobili'nin fiyatının ne olacağına ilişkin soru üzerine, "Halkımızın inanıyorum ki cebini de rahatlıkla inşallah sıkıntıya sokmadan alabileceği otomobil noktasında olacak diye düşünüyorum. Bir defa o olmazsa sürümden kazanma felsefesi yürümez. İlk dönemlerde çok daha önemli. Ama şu bir defa çok çok önemli. Biz şimdi elektrikli bir otomobil yapıyoruz. Tamamen çevreci. Bu özelliği var. Bir diğer boyutu da özellikle gerek ön, gerek arka koltukların olduğu bölgede ciddi bir rahatlık var. Bu da çok önemli. Ses yok, hiçbir şey yok." ifadelerini kullandı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'nin bu tür teknik konularda ilerleyebilmesi için temel bilimlerin önemli olduğunu hatırlatılması üzerine, şöyle devam etti: "0 gün o sunumu yaptığımız yerde bilim araştırma merkezi, onun da açılışı yapıldı. Türkiye'de temel bilimler noktasında bizim üniversitelerimiz aslında var. Bu gün Orta Doğu'dan tutun, Teknik Üniversiteye, Yıldız Üniversitesine bütün bunların hepsinde var. Diğer üniversitelerimizin de içinde bu tür bölümler var. Ama bu şimdi ilk defa elektrikli olunca bir farklılık ortaya koyduk. Bu ne dizel ne benzinli. Burada bir cazibe söz konusu. Ön konsola bakıyorsunuz navigasyon. Navigasyonla birlikte artık 'Nereye gidiyorum veya gideceğim?' demeyeceksin. Oradan bütün olduğu gibi harita sistemleri oraya girecek. Yazılımı vesairesi yapıldıktan sonra acaba şu neredeydi demene gerek yok. Hepsi orada. Batı bu işi halletti. Biz de bunu halledeceğiz. Şu anda altyapısı da zaten bu işin bitti."

Erdoğan, otomobilin logosunun da "lale" olduğunu dile getirdi.

Kanal İstanbul

Kanal İstanbul'a ilişkin ihaleye ne zaman çıkılacağı ve muhalefet cephesinden ihalenin açıklanıp açıklanmayacağına ilişkin sorular bulunduğu belirtilmesi üzerine Erdoğan, "Bir defa bu 'açıklanır mı açıklanmaz mı' bu soruyu ben çok

abes buluyorum. Ne demek tabii ki açıklanır. Yani biz şimdi dönemimizde Üçüncü Köprü yapıldı. Açıklamadık mı, açıkladık. Marmaray yapıldı. Açıklamadık mı, açıkladık. Avrasya yapıldı. Osmangazi yapıldı. Biz bütün bunların hepsini açıkladık. Açıklayarak zaten ihalelerini yaptık. Şimdi burada da yine aynı şekilde bu yapılacak.” dedi.

Erdoğan, burada iki önemli faktör bulunduğunu vurgulayarak, şunları söyledi: “Bunlardan bir tanesi bir defa bu işin planlaması yapılmıştır. Projelendirme çalışmaları, o da tamamlanmıştır. En önemli şey bu. Plan, proje. İşin finans noktasına gelince biz burada BOT (build-operating-transfer) yani yap-işlet-devretle bunu yapabiliriz. İki milli bütçeyle yaparız. Benim gönlümün arzu ettiği BOT sistemiyle bunu yapmaktır. Niye? Çünkü bizim kasamızdan bir kuruş para çıkmaz Yapacağımız anlaşmaya göre de bunu yüklenen firmalar kaynağını da kendisi bulur ve bu kanalı yapar. Gönlüm bunu arzu ediyor çünkü bizden, milli bütçeden çıkmasın. Bulduk bulduk, bulamadığımız takdirde milli bütçeden bunu yaparız. Milli bütçeden de bu iş için Türk müteahhitleri bu işe girer mi girmez mi? İstanbul Havalimanı’na nasıl girdiyse ben inanıyorum ki buna da girerler. Belki onlar dışarıdan krediyi bulurlar. Buldukları bu krediyle de bu adımı atarlar.”

Programa gelirken kendisine bir mesaj atıldığını aktaran Erdoğan, şöyle devam etti:

“0 mesajda şu: Birinci köprünün yapımında o zaman maalesef, gazetenin adını vermeyim ama malum anlarsınız zaten. Orada diyor ki 50 yıl önce. ‘Birinci Köprünün yapımı İstanbul’un felaketidir diyor. Bakın aynı zihniyet bunu İkinci Köprüde de yaptı, Üçte de yaptılar. Bizim Marmaray’ı bitirmemizi geciktiren sebeplerden bir tanesi bu Mimar ve Mühendisler Odası olmuştur. Hiçbir hayırlı işin teşvikçisi olmamıştır. Her zaman karşısında dikilmiştir. Cumhurbaşkanlığı Külliyesi. Bununla ilgili hala CHP bununla uğraşıyor. Danıştayın kararı var. Her şey bitmiş. Hala ‘burası kaçak’.”

“Cumhurbaşkanlığı Kütüphanesi Türkiye’nin en büyüğü olacak”

Cumhurbaşkanı Erdoğan, birçok şeyi yapmaya devam ettiklerini, bir ay içerisinde de Cumhurbaşkanlığı Kütüphanesinin açılışını gerçekleştireceklerini vurgulayarak, “Gelip geldiğiniz zaman ondaki o ruh güzelliğini, ruh açıcılığını, teşvikini görünce hayran olacaksınız.” dedi.

Cumhurbaşkanlığı Kütüphanesinin müstakil bir binada olacağını ve 5 milyon cilt kitap alabileceğini dile getiren Erdoğan, “Dijital ortamda oraya kaydolacak. Şu anda ben de kitaplarımı vereceğim diyen birçok sağolsun büyüklerimiz hepsi kitaplarını vermek suretiyle onları biz orada kayda alıyoruz. Onların hepsi orada raflara yerleştiriliyor. Türkiye’nin en büyüğü olacak.” şeklinde konuştu. Erdoğan, İstanbul’daki Rami Kışlası’nın olduğu yeri de kütüphane yapacaklarını anımsattı.

Bunların çalışmalarının devam ettiğini söyleyen Erdoğan, “Bir ülkenin kültürel noktada bir ayağa kalkışı varsa onlar o ülkeyi zengin hale getiriyor. Bir taraftan AKM devam ediyor. AKM’de hızla şu anda devam ediyor. Bir de Ankara AKM var. O hızla devam ediyor. Ankara’daki kültür merkezimiz de çok çok güzel. Artık gençlerle sürekli buluşuyor. Tabii burada özellikle bu kesim maalesef insanlarımıza yanlış bilgilendirmeler yaparak millet ile devleti yönetenleri hep karşı karşıya getirmeye çalışıyor. Bırakın bunu da artık bir dayanışma içerisine girelim ve milletimizle el ele verelim, omuz omuza verelim ve biz bu projeyi niye yaptığımızı açık açık anlatıyoruz. Her şey ortada.” değerlendirmesinde bulundu.

“Ne için bizim Boğazımızdan devasa 200 bin tonluk petrol gemileri geçsin”

Bu ana kadar birçok müteahhit firmanın proje yapıp gönderdiğini kaydeden Erdoğan, “Dikey mimari ile olanlar var. Yatay mimari olanlar var. Bunların hepsi

yapılıp bize gönderildi. Ağırıklı burada yatay olacak.” dedi.

Erdoğan'ın konuşması sırasında Kanal İstanbul Projesine ilişkin görüntülerin yer aldığı film gösterildi.

Görüntülerin yeni olduğunu aktaran Erdoğan, “Neler söylemiyorlar ki. Burada su sıkıntısı olacak. Kaç gündür Ulaştırma Bakanım, Çevre ve Şehircilik Bakanım, bütün bunları hepsi anlatıyorlar. Açık açık bunu biz anlatmaya devam ediyoruz. Arkadaşlarıma diyorum anlatacaksınız. En sonunda gerekirse ben de sadece bu konuyu ele alan bir sunumu da yapacağım.” şeklinde konuştu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Bizim derdimiz ‘Bu niye var’? Önümüzde Boğazımız var. İstanbul Boğazı'nın ne tür sıkıntılar yaşadığını bizler geçmişten bu yana zaten biliyoruz. Ama biz bu sıkıntıları bir daha yaşamayalım istiyoruz. Ne için bizim Boğazımızdan devasa 200 bin tonluk petrol gemileri geçsin. Efendim işte Montrö ile bu iş bağlantılıymış engelleyemezmişsiniz. Bakın arkadaşlarım bu konulara pek cesaret etmiyorlar ama ben cesaret ederek söylüyorum. Benim Asya ve Avrupa yakamı tehdit eden bir konuda biz gereği neyse, bunun gereğini yaparız yaparız. Çünkü biz Romen tankerle bir facia yaşadık. 7,5 ay o tanker orada yandı. Eğer biz bunlara engel olmazsak yarın daha büyük bir facianın bizim karşımıza gelmeyeceğini bize kim garanti edebilir. Burada bütün tedbirler alındığı için Kanal İstanbul'da böyle bir sıkıntı söz konusu olmayacağı gibi Asya ve Avrupa Yakası'nda burada adeta biz yeniden bir İstanbul'u, bir çevrecilik ve şehircilik projesi olarak inşa edeceğiz.”

Cumhurbaşkanı Erdoğan, 1979'da 43 can kaybı olduğunu, 100 bin ton ham petrol taşıyan Romanya bayraklı tankerin, Yunan bayraklı kuru yük gemisi ile çarpışarak 7,5 ay yandığını anlattı.

Lübnan Bayraklı Rabinion ve Filipinler bayraklı Madonna Lily gemilerinin 1991 yılında çarpıştığını kaydeden Erdoğan, 1994 yılında da dünya denizcilik tarihinin en büyük kazalarından birinin gerçekleştiğini, Nassia tankeri ile M/V Shipbroker'ın çarpıştığını ve 6 can kaybı yaşandığını dile getirdi.

“Kanal İstanbul seyir emniyetini sağlayacak”

Cumhurbaşkanı Recep Tayip Erdoğan, bunların hepsinin Boğaz'da yaşandığını anlatarak, şunları kaydetti:

“Bizim derdimiz şu. Boğaz farklılık arz ediyor. Yeni inşa edeceğimiz yerde ise tedbirlerimizi biz bütün olumsuzluklara karşı alıyoruz. Nedir? Derinlik yatay V şeklindedir. Bunun eni, uzunluğu... Mesela 45 kilometre uzunluğu var. Aynı şekilde 25 metre falan derinliği var. Bu draftlar falan uygun olduğu zaman tabii buralardan gelip geçen gemiler rahat olacağı gibi, bir de burası turizm bölgesi. Öbür tarafta SİT alanları, öbür tarafta Küçükçekmece'de bir yat limanı. Bütün bunlarla beraber bisiklet yolları. Yatay mimari olacağı için bunlarda ayrı bir güzellik getirecek. Bunun yanında da tabii Marmara konteyner limanı burada olacak. Gelişme alanlarını ona göre, ekoturizmini ona göre. Bunlarla beraber kongre, fuar merkezi, sağlık turizm bölgesi gibi burada imkanlar olacak. İstanbul'u en az burada 500 bin kişinin istihdam edileceği bir imkan diyorlar. Özellikle deprem vesarie bunlardan dolayı çektiğimiz sıkıntılar nedeniyle bu insanlara yerleşim alanı olarak buralarda bu imkanı getirelim dendi.”

Çalışmaları bu noktada yapacaklarını anlatan Erdoğan, Kanal İstanbul'un seyir emniyetini ve Boğaz'daki trafik yükünün azaltılmasını sağlayacağını ifade ederek, Boğaz'dan sadece hafif kuru yük gemilerin geçeceğini böylece Boğaz'daki tarihi dokunun korunacağı ve güvenliğinin sağlanacağını, can ve mal güvenliğinin sağlanmış olacağını kaydetti.

Burada yapılacak yatay mimari ile modern yerleşim alanının burada kurulacağını aktaran Erdoğan, 10 binin üzerinde yeni istihdamın burada sağlanacağını, yeni bir uluslararası su yolu ve yeni bir kent oluşturulacağını kaydetti.

CNN Türk-Kanal D ortak canlı yayınında gündeme ilişkin soruları yanıtlayan Erdoğan, Kanal İstanbul'la ilgili Montrö endişelerinin sorulması üzerine, "Bence ona hiç kafayı takmayın. Montrö sadece Boğaz'ı bağlar. Burası Montrö içinde olan bir şey değil. Montrö'nün tamamen dışında olan bir şey." ifadelerini kullandı. Montrö'nün Boğaz'la beraber bir tarih olduğunu ifade eden Erdoğan, kendi imkanlarıyla yeniden inşa ettikleri bir proje olan Kanal İstanbul'un Montrö kapsamında olmadığını vurguladı.

"Savaş gemileri Montrö kapsamında Boğazlar'dan o sınırlamalar çerçevesinde geçmeye devam mı edecek?" sorusuna Erdoğan, "Onlara da bir çözüm buluruz. Gerekirse buradan da geçebilirler." yanıtını verdi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Kanal İstanbul Projesiyle ilgili çalışmalara ilişkin şunları anlattı:

"Bu konuda benim başbakanlığım döneminde biz bilim adamlarıyla bu konunun çalışmasını yaptık. Aklımda kaldığı kadarıyla 40'a yakın bilim adamıyla bu çalışmayı o dönemde yürüttük. Ayrıca yapılan bu çalışmada 7 üniversite var. Boğaziçi, İTÜ, ODTÜ, Gazi, Başkent, Atılım, Çankırı vesaire, bunlarla yapılan çalışma. Şimdi o çalışmaları yapıp Ulaştırma Bakanlığımıza, Çevre ve Şehircilik Bakanlığımıza bu çalışmalar verildi. Bu çalışmalar bakanlıklarımızda mevcut. Zaten onlar da bu çalışma üzerinden projeyi oluşturdular. Bilimsel çalışmalar bu noktada. Altta hepsini görüyorsunuz. Deprem analizini, bitki ve hayvan habitatını, arkeolojiyi görüyorsunuz. Hayvanlarla ilgili olsun, diğer konularla ilgili olsun A'dan Z'ye 33 bilim dalında çalışma var. Bunların hepsi yapıldı ama bunlar ortada bir şey yokmuş gibi hareket ederek, bir çalışma yapılmamış gibi bu konuyu yok farz etmenin gayreti içerisine giriyorlar."

Kanal İstanbul için 97 noktada çevresel ölçüm, 15 noktada gürültü ve titreşim ölçümü ile karada, denizde ve gölde 1700 metre sondaj yapıldığını aktaran Erdoğan, "Bunları yaptık. Bu adımlar atıldı. Bu bir şeyi gösteriyor biliyor musunuz? Bunlar şecaat arz ederken sirkatin söylüyorlar." dedi.

17 yıldır sadece İstanbul'u yönetmediklerini aynı zamanda Türkiye'yi de yönettiklerini dile getiren Erdoğan, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Bütün bunları yönetirken de işte Haliç'te yaşadıklarımız ortada. Haliç'te de benzer şeyleri yaptı bunlar. 'Burası temizlenmez.' dedi. 'Ne olacak?' dedik. Bir de verdikleri şey şu, bilimsel bir çalışma. Ne olacak bilimsel çalışmayla? Dediler ki, 'Bir defa burayı gelin hafriyatla dolduralım.' Haliç, adı 'Altın Boynuz' burayı hafriyatla dolduracaksın, olacak iş mi? Sağ olsun, gıyabında adını vereyim hem de teşekkür edeyim. Gulermak denilen bir müteahhitlik firması, o bir özel çalışma bu için o zaman yaptı. Haliç'teki bütün çamuru 9,5 mesafedeki Alibeyköyü'ne taşımak suretiyle oradaki bir taş ocağı vardı, o taş ocağına doldurdu ve taş ocağından şimdi orada biliyorsunuz Viaport var. Öyle bir yer meydana geldi. Çıkan suyu tekrar Haliç'e deşarj etti. Adeta bir petrol pipeline gibi oradan oraya pompaladı. Ondan sonra da suyunu geriye tekrar oraya. Haliç'te balık, malık kalmamıştı. Şimdi Haliç'te balık avlanıyor, temizlendi."

"Faiz sebeptir, enflasyon neticedir"

Cumhurbaşkanı Erdoğan, faiz indirimi ve enflasyona ilişkin kendi konuşmalarından oluşan videonun gösterilmesi ve ekonomiye yönelik değerlendirmelerinin sorulması üzerine, şunları söyledi:

"Hatırlıyor musunuz? 2008 ekonomik krizi olduğu zaman ben bir çıkış yapmıştım. Demiştik ki, 'Bu kriz bizi teğet geçer.' Şu anda parti kurma çalışması yapan bazı arkadaşlar var ya onlar da o zaman benim yanımda olanlar bana karşı çıkmışlardı. 'Yok şöyledir, yok böyledir.' Niye? Çünkü talimatı IMF'den alıyorlardı. İnandığımı ben de kararlı bir şekilde sürdürdüm. Böyle bir noktadaydılar. Zaten onlar faizciydi. Ben faizlerin devamlı düşürülmesini istiyordum. Niye? Ortada bir gerçek var. Yüzde 63 politika faiziyle Türkiye'yi

devraldık. Yüzde 63'ten aldık ve faizi 4,6'ya kadar indirdik, bunu indirdiğimiz zaman enflasyon da 6,5-7'ye falan gelmişti. Çünkü benim alanım da ekonomi. İnancım şu, sebep netice ilişkisi. Faiz sebeptir, enflasyon neticedir ve doğru orantılıdır. Faizi düşürdükçe, enflasyon da düşer. Ters orantılı değildir. Benim tezim hala budur. Olay öyle domates, patates meselesi falan değil. Bunların hepsi hikaye. Onlar yan meseleler.”

“2020’de enflasyon da faiz de tek haneli rakama gelecek”

Daha önceki sistemde Merkez Bankası Başkanını görevden alma yetkisinin olmadığını ifade eden Erdoğan, şöyle devam etti:

“Bu yeni hükümet sisteminde Merkez Bankası Başkanını da görevden alma yetkisi var. Tabii bu yetki gelince baktım ki Merkez Bankası Başkanı laf dinlemiyor gene bildiğini okuyor, görevden aldık. Sağ olsun yeni arkadaşımızla yola devam ettik ve faizci ekonomi olayını bir kenara koyup şu anda Hazine ve Maliye Bakanımız olsun, Merkez Bankası Başkanımız olsun zaman zaman yaptığımız toplantılarla da yani faizi düşürmemiz gerekiyor. Bakın çok kısa zamanda 2019 yılı içerisinde faizi düşürdük. Düşürdükçe de neredeyse tek haneli rakamı yokladı. 2020’de tek haneli rakama faiz de enflasyon da gelecek. Bu neyi getirecek? Bu bir yatırımı getirecek. Ciddi manada yatırımlar artacak. Eylül 2018’de 24, Temmuz 2019’da 19,75, Eylül 2019’da 16,75, Ekim 2019’da 14, Aralık 2019’da 12. Şimdi bu tek haneli faiz oranına gidiş. Nasıl daha öncesinde 4’e, 4,5’e kadar indiyse, bunda da bir taraftan ülke ekonomisi güçlendikçe, çünkü ne kadar düşürürsek... Dünyaya bakalım, Amerika’daki, Avrupa’daki faiz oranına bakalım. Japonya’da eksi bunlara bakalım. Bunlar buralara ulaşıyor da biz niye ulaşmayalım. Çünkü bunu yaptıkça yatırım artacak. Yatırım arttıkça istihdam artacak. istihdam arttıkça rekabet gücün artacak. Rekabet gücün arttıkça bir de bunun yanında üretimin artacak. Faiz yüksek olunca bunların hiçbiri olmaz. Şimdi biz bunu yakalıyoruz. 2020 inşallah bunun sinyallerinin bizim için verildiği yıl olacak.”

Erdoğan, 2002’de yüzde 58 olan tüketici kredi faizlerinin 2019’da yüzde 16’ya kadar düştüğünü, 2020’de ise artık tek haneli rakama ineceğini söyledi.

“Ulusal kredi derecelendirme kuruluşu aktif görev alacak”

Türk finans sektörünün öncü kurumlarının bir kredi derecelendirme şirketinin yüzde 85,05 hissesini satın aldığıının hatırlatılması üzerine Erdoğan, şu değerlendirmede bulundu:

“Bu da yerli ve milli olmanın adımlarıdır. Şimdi özellikle ulusal derecelendirme kuruluşu risk yönetimi ve borçlanma piyasalarının etkinliği açısından önemli bir görev üstlenerek yerel şirketlerin kredi derecelendirilmesi konusunda bundan sonra daha aktif görev alacak. Tabii çok sayıda ülkedeki benzer nitelikli derecelendirme şirketlerinde olduğu gibi yeni ortaklık bankalardan veya sermaye piyasasından borçlanmak isteyen şirketlerin kredi değerliliğini de tespit edecek. Türk finans sektörünün öncü kurumları özellikle mesela Avrasya’nın yüzde 85,05 hissesinin kurucu ortaklarından satın alınması konusunda Japonya Kredi Derecelendirme Kurumu ile şu anda anlaşmaya vardı. Kredi notu sayesinde kaynaklar daha verimli şirketlere gidecek, ekonomide sağlıklı büyüme de böylece sağlanmış olacak. Burada bir şey daha var. Uluslararası niteliğe sahip ve bilinir olma noktasındaki tecrübeye sahip böyle bir kuruluşla özellikle yapılan bu stratejik ortaklık ulusal derecelendirme şirketinin faaliyetlerinin kısa sürede uygulamaya geçmesi ve uluslararası piyasalarda tanınırlığı için de bize avantaj sağlayacak. Bu bizim için çok çok önemli. Yani siz kendi göbeğinizi böylece kendiniz kesmiş olacaksınız.”

“Terörle arasına mesafe koyan herkesle istişare ederim”

Cumhurbaşkanı Erdoğan, “CHP’li belediye başkanlarıyla bir araya gelecek misiniz?” sorusunu, şu şekilde yanıtladı:

“Hiçbir mani yok. Vakit, saat geldiği anda tekrar bu arkadaşlarımızla, sadece

CHP'li değil tüm büyükşehir belediye bakanlarıyla bir araya geliriz. Çünkü bu i hizmet ve gönül siyasetidir. Bunu yapmamız lazım. Çünkü bu hizmetler ülkemiz, milletimiz, halkımız için. Vatandaıma daha iyi bir hizmetin götürülmesi için ne gerekirse bunu yapmak durumundayız. Kaldı ki benim görevim salt bir siyasi parti genel başkanlığı değil, aynı zamanda ülkenin cumhurbaşkanıyım, yani cumhurun baıyım. Cumhurbaşn baı olarak da tabii bütün belediye bakanlarımızın talepleri nedir, ne değildir, eksikler nedir, ne değildir, kendilerinden bu talepleri dinlemek, buna göre de onlara yapabileceğimiz destekler nelerse bunları halletmek, tabii milletimizin çıkarına olacaksa. Altını çizdiğim bir yer var. Terörle arasına mesafe koyan, Őiddet ve provokasyondan uzak duran herkesle otururum, konuŐurum, istişare ederim.”

KAYNAK: CUMHURBAŞKANLIğI İLETİŞİM BAŞKANLIğI

KAYNAK LİNK:

<https://www.iletisim.gov.tr/turkce/haberler/detay/cumhurbaskani-erdogan-abd-iran-gerginliginin-azaltilmasi-icin-cok-ciddi-gayretler-gosteriyoruz>